

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 5. VIII aastakäik

TEATAJA

1. märtsil 1933

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	" 1.50
Välismaale . . .	" 5.00
Poolaastas . . .	" 3.00

Toimetus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Lai t. 45
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . .	kr. 40.00
1/2 " . . .	" 22.00
1/4 " . . .	" 12.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Kriisi arengukäik ja ta lahendusvõimalusi. Kas nii vähendatakse tööpuudust? Viletelstümnendal iseseisvuse aastapäeval. Majandusliku puutuvaid seadusi ja määrusi. Veel lkka pealinna varustamisest piimaga. Kaubandus-tööstuskoja teateid. Aride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Tolduainete turg. Välisbörssid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

Kriisi arengukäik ja ta lahendusvõimalusi.

Joakim Puhk,

Kaubandus-tööstuskoja esimees.

Maailma majanduskriisil on üksainus üldine põhjus: ületoodang — suur tehniline edu, mis on omane kapitalistlikule saaduste valmistamisele.

Kapitalistliku vabamajanduse põhialuseiks on: 1) kodanike vaimne ja majanduslik tegevusvabadus, vaba võistlus, isendi õigus kasutada leiutusi; 2) kodanike vaba tegevus majanduse alal enese elatuseks ja tagavarade kogumiseks mustade päevade jaoks; 3) samuti vabadus koguda varasid, et nende abil luua uusi väärtusi.

Neil aluseil on sündinud ja arenenud praegu maksev kapitalistlik maailmakord. Seda arengut ja ta hüvede levikut inimkonna kasuks on takistanud riigivõimu vahelesegamine eraalgatusele, vabale võistlusele, varanduste kogumisele, kaupade ja kapitalide vabale liiklemisele.

Me näeme, et kui varemalt kodanikud võisid endale koguda kapitale, ilma et suured maksumised seda oleksid teinud võimatuks, tekkis kiht kodanikke, n. n. rentier'd, kes pikaajalise töö tagajärjel võisid elada dividendidest, liikumata varanduste kasutamisest, ilma et nad ise olek-

sid tegelikult töötanud; töö jäeti nende hooleks, kes veel polnud jõudnud haljale oksale, kus nad oleksid võinud elatuda kogutud varade protsentidest.

Hävitades rentier'sid, kellest paljud olid füüsiliselt töövõimetud, riigid soetasid massiliselt tööta töölisi ja sundisid seniseidki tarbijaid, produtsentide, tootjate, seisukorda.

Kõrged maksud võtavad kodanikelt võimaluse hoolitseda ise enese eest, vältida puudust tulevikus, teiste sõnadega, asetavad riigile selle kohustuse, mida kodanik võiks ise kanda.

Nii näeme, et kõrged maksumised sisaldavad enestes kodanike varanduste võõrandamise tendentsi, teiste sõnadega, tähendavad sotsialiseerimist.

See, mis oli mõeldud ühiskondlikuks hüveks, muutub ühiskonnale nahtluseks.

Kui meie eelmise aasta eelarve ei täitunud, laekumise mõttes, 25% ulatuses, siis on selge, et meil on tegemist massilise vaesenemisega. Uute maksude pealepanemine tähendab veelgi suuremat arengut proletariseerumisele. Kui ka erakordsed

maksud esiotša andsid mingi efekti, siis söövad nad kodanike edaspidised maksuvõimalused. Kodaniku büdžetist tüki väljalõikamine tähendab tagasiminekut ka riigi tuludes, sest riigi eelarve täitub ju kodanike kuuluvaist ressursidest. Kui ka ühed maksud laekuvad, jäävad teised nende arvel ära.

Nii siis on meil küsitav ka 60-milj. kroonine eelarve.

Paralleelselt masside proletariseerumisele, ostujõu langusele, areneb tööliste tootmisvõime (töövõiljakus — produktsioon), milline on tõusnud mitmekordseks.

Maailmasõda andis produktsiooni tõusule erakordse tõuke ja seda järgmistel põhjustel: 1) turud olid jäänud kaupadest tühjaks ning tootmine osutus kõigil aladel hästi tasuvaks (tööstuse tõus); 2) sõja ajal mõeldi välja hulk uusi tehnilisi „imesid“, mis hiljem rakendati tööstuse teenistusse; 3) tööstus ehitati üles kõige moodsemal alusel, investeeriti ennekuulmata suuri kapitale, kuna riigid jagasid ohtralt laenu selleks otstarbeks.

Tehnokraadid ütlevad, et kui üks mölder vana Roomas öö-päeva jooksul kahe kivi vahel hõõrus jahuks 200—300 kg. teri, siis moodses suures veskis võiakse produtseerida mitu miljonit kilogrammi jahu ühe mehe ja tööpäeva kohta.

Kui vanad gildivennad, tsunftimeistrid, tarvitasid ühe paari saabaste valmistamiseks neli kuni viis päeva, siis valmistab nüüd üks moodne saapatööstuse-ettevõtte samal ajavahemikul ühe mehe kohta 82 paari.

Telliskivipõletajad ei ole 5 tuhande aasta jooksul suutnud valmistada üle 450 telliskivi mehe kohta päevas. Moodne telliskivilõöv produtseerib 400 tuhat kivi mehe ja päeva kohta.

Saja aasta eest saavutati mehe kohta aastas 25 tonni toorrauda. 1929. a. saavutas tööline aasta kohta moodses rauasulatises 4 tuhat tonni toorrauda.

Kui vaatleme ülesvõtet sellisest tööstusest, mis on täies käigus, siis ei näe me seal peagu ühtki töölist, kõik on mehhaniseeritud.

Kui vanasti habemenuge valmistati, siis vajat selleks lõpmata hulk töölisi. Tänapäev on võimalik žilleti-teri valmistada volframkarbiidrasest, millised on teritatavad ja peavad vastu kauemini kui ühe inimea.

Nõgesekiud, n. n. ramie, ähvardab välja tõrjuda ja segamini paisata puuvilla, lambavilla, lina, siidi ja kunstiidi valmistuse. Ramie on kiudaine, mis kasvab kuni 55 sm. pikaks. Temast valmistatud riie on 7 korda vastupidavam kui lambavill ja mitu sada korda vastupidavam puuvillast. See on umbrohi, mis laseb end aastas lõunamaal

2—3 korda niita. Temast valmistatud paber ei ole karistatav. Selle paberi väärtus kaib kaugelt üle puumassipaberi väärtusest.

Nahk. Tehniliselt on tänapäev võimalik kunstlikult valmistada veekindlat nahka, mis oma kvaliteedilt on selline, et saabas 2½ aastat peab vastu. Ameerika saapatööstus võib 8—10 kuu jooksul katta oma rahva tarviduse 10 aastaks. Ameerika võib valmistada 900 milj. paari saapaid aastas.

Praegu seisavad ladudes kuni kahe aasta tagavarad: nisu, maisi, puuvilla, vaske, kummi, rauda jne.

Rahva ostujõud samal ajal ei kasva, vaid kahaneb. Kuigi töölised alul teenisid hästi, laostusid keskkihid seda enam. Mitmel maal röövis inflatsioon kodanikelt kõik säästsummad.

Tööpuudus võtab maad, tarbing, konsum, ei vasta produktsioonile. 1929. a. hakkas ületoodang juba kõigil tööstuse aladel end ähvardavalt tunda andma.

Lisapõhjusena kõigele sellele seltsisid finantsraskused. Sõjavõlad ja heakstegemismaksud olid määratud mitte majanduslike kalkulatsioonide alusel, vaid dikteeritud ette võidujoovastuses, — otse astronoomilistes arvudes. (Nii oli hiljem Lausanne'i konverents sunnitud Saksamaa kohustusi 34 miljardilt mk. alandama 4 milj. margale.) Kuld kogunes üksikuisse maadesse (5 riiki) ja kaubahinnad läksid loomulikust tasakaalust välja.

Kriis ülemaailmses ulatuses süvenes veel seetõttu, et ka põllumajandust haaras ületoodang. U. S. A. Kanadas, Argentiinas ja Austraalias tungis suurkapital põllumajandusse. Tagajärg: ratsionaliseerimine, odav tootmine vähese tööjõuga, produktsiooni tõus. 1929. aastal ei olnud enam turgu, kuhu mahutada põllumajanduse saadusi.

Sellest: proteksionism, preemiad ja saaduste ülesostmine riigi rahadega, suured kahjud, katsed ainete hävitamisega ülejääkidest vabaneda jne.

Mõnel pool ollakse koguni arvamusel, et masinad tuleks hävitada, raudteed seisma panna ja autosid mitte enam produtseerida.

See mõte pole uus. Seda on ka varemalt propageeritud, selleks on loodud isegi teatud teooria. Kuid see mõte on jäetud kõrvale, sest masinad ei asenda inimest ta raskes töös. Tarvis vaid leida moodus, kuidas kooskõlastada produktsiooni (toodang) konsumiga (tarbinguga). Selle asemel, et kaevata produktsiooni suurenemise üle, peaks inimkond sellest tundma aiva rõõmu.

Ameerika tehnokraadid on arvamusel, et Põhja-Ameerika areng ta jõuallikais, produktsiooni süsteemis ja aparaadis on arenenud nii kaugele, et oleks küllalt sellest, kui sealsed töölised töötaksid

4 päeva nädalas à 4 tundi. See võimaldaks kõigile ameerika kodanikele praegusel momendil mitmekordselt paremaid elutingimusi ja kõrvaldaks maadvõtva tööpuuduse ja viletsuse.

Ameerika saavutused produktsioonis on tipp-saavutused. Euroopa riigid, ja nende seas ka meie, sammuvad, kuigi vähemas tempos, sama arenguteed. Tuletagem meele tsunftiaegu, kus kodusel viisil valmistati sadulaid, pargiti nahku, kus polnud veel õmblusmasinat, kus käsitsi saeti palke ja valmistati moobleid. Tollal alevid ja linnad kubisesid igasuguseist meistreist ja sellidest. Tollal polnud raudteed ega autot; venisid veovoovid, sõidukite pukis istusid kutsarid. Pole kaua tagasi ajast, millal vilja peksti kootidega ja seda talv labi; koeti ja kedrati kodusel viisil. Kõik need ajad on möödas. Pikad tööpäevad pիրru- ja küünlavalgusel on lõpnud.

Kui omal ajal tööpäev lühendati 12 tunnile, tundus see meile liialdusena. Veel küsitavam tundus 10-tunniline tööpäev tootlemise ja elatise mõttes.

Kuid nüüd oleme jõudnud 8-tunnisele tööpäevale ja meil onprodukte rohkem kui vaja. Meie kriis on üleproduktsiooni kriis, nii tööstuses kui ka põllumajanduses. Me ei leia turge, kuhu mahutada oma vabrikutooteid, kuhu vedada välja oma põllumajandussaadusi. Oleme ummikus nagu teisedki riigid.

Kahjuks ei võeta kuskil tarvitusele mingeid abinõusid, et tõsta ostujõudu ja kaotada ületoodangut, vaid püütakse kunstlike abinõudega piirata võõraste kaupade sissevedu, samal ajal turustada oma kaupu dumpinghindadega. Tollid, sisseveokeelud ja valuutakontroll ajavad majandusliku aparadi lõplikult sassi.

Tulemus: 25 milj. töötuid pluss nende perekonnaliikmed.

Me näeme, et maailmakriis, kogu ta ulatuses ja ka ta suhteis meile, on üks keerulisimaid probleeme, mille lahendamiseks, nii mujal kui ka meil, otsitakse abinõusid. Küsimuste kompleks, mis on

tihedas sidemes ka meil valitseva kriisiga, on üks raskeimaid.

Nii meil kui ka mujal otsitakse süüdlasi majandusjuhtides, nii ametlikes kui ka poolametlikes. Me süüdistame poliitilisi juhte, ei ole rahul nende abinõudega, mis kriisi lahendamiseks on pandud maksma. Ometigi puudub ka meil enestel retsept, mis mõjuks nõiarohuna. Ja kuigi see leiduks, meie koduseks tarvitamiseks, siis ei päästaks see meid veel ummikust, mis on tekkinud rahvusvahelistest poliitilistest ja majanduslikest vahekordadest.

Selleks, et kriis kaoks, on vaja: 1) korraldada rahvusvahelises ulatuses iga riigi jõu kohaselt sõjavõlad, 2) vähendada tööaega tasemeni, mis asetaks produktsiooni seotisse konsumiga, 3) panna maksma rahvusvaheliste konventsioonidega kaupade, kapitalide ja isikute vaba liiklemine, 4) lõpetada ja tõmmata kindlad piirid riigi ja omavalitsuse asutuste ja poliitiliste võimude vahelesegamisele vabas võistluses, mis baseerub nõudmiste ja pakkumiste loomulikel vahekordadel.

Neil üllesetatud alustel on kriisi lahendamine võimalik ainult rahvusvahelises ulatuses.

Praegu on majanduslik läbikäimine riikide ja rahvaste vahel kujunenud seevõrra tihedaks, et mitte ükski riik ega rahvas (ka suured üksused, nagu U. S. A. — kuigi nad tahavad olla autarkilised) majanduslikult ei ole täitsa iseseisvad ning rippumatud. Väikerukide majanduslik iseseisvus on paljas fiktsioon.

Seni aga, kuni need abinõud pole rahvusvaheliselt teostatud, oleme sunnitud sammuma radu, mida käiakse teistes riikides. Need on keelutollid, kontingendid jne. Seda vaid väliskaubanduse reguleerimiseks, kuid sise-maised monopolid ja ühe majandusala eelistamised ja soodustamised teiste majandusalade arvelt tuleb lõplikult kaotada.

Kapitalistliku maailmakorra vabadused, luua uusi väärtusi ja koguda varandusi, tuleb uuesti jalgutada; riigivõim vabastada ülesandeist majanduslikul alal, millega see tänapäev on üle koorumatud.

Kas nii vähendatakse tööpuudust?

Kaitseministeerium võistleb hangete alal eraettevõtjaskonnaga.

Seni võistlesid vangimajad ja mitmesugused teised riiklikud asutused ja ettevõtted eraettevõtjaskonnaga igasuguste hangete võtmisel ja tellimiste täitmisel; nüüd on seda hakanud tegema ka meie kaitseväge asutused, hoolimata sellest, et meie majandust juhtivad võimud on mitmel kor-

ral asunud põhimõttelisele seisukohale, et riigi asutused ja ettevõtted ei peaks avalikel pakku-mistel esinema võistlejana eraettevõtjaskonnale, kuna esimesed tegutsevad riigi kapitaliga ning on maksustamise suhtes eesõigustatud seisukorras, eraettevõttele lasub aga täie raskusega üha

suurenev maksukoorem, kuna tegutsemise võimalused seevastu vähenevad alatasa, nii et tööstused ja ärid üksteise järele on sunnitud oma tegevuse lõpetama ja ukсед sulgema.

Nüüd loeme ajalehest, et haridus- ja sotsiaalministeerium on vabariigi valitsuse poolt hoolekandeaastustele antud 120 tonni leivavilja küpsetamise toimetanud kaitseministeeriumi kätte, kes on pakkunud 1 protsendi võrra küpsetatud leiba enam kui eraettevõtjad samast kvantumist jahust.

On loomulik, et eraettevõtjad, kes peavad kandma organisatsiooni kulusid, maksuma makse ja amortiseerima oma seadiseid, ei saa võistelda kaitseministeeriumiga, kelle kulud kaetakse riigi eelarvest, millest kõige suurema osa katavad eraettevõtted maksude näol. Nüüd tulevad aga need riigi eelarve kulul ülalpeetavad riigi asutused võistleva hangete võtmisel eraettevõtjaskon-

naga, s. o. raiuvad seda oksa, mil nad ise istuvad. Pealeselle vähendab säärane talitusviis eraettevõtete tööd ja tegevust, suurendades töötute arvu. Ja kui seda teeb juba haridus-sotsiaalministeerium, kelle ulesanne on, otse vastupidi, otsida võimalusi töötuile töö leidmiseks, mida võiksime siis tööpuuduse vähendamiseks oodata veel muudelt asutustelt?

Meie arvates ei seisa kaitseväge ulesanne tõesti mitte selles, et võistelda eraettevõtjatega rahvamajanduslike toimingute täitmisel. Kui meie kaitseväge hakkab tegutsema tööturul, siis toob see enesega kaasa suured ümberkorraldused töö nõudmiste ja pakkumiste vahekorras, sest see võrra, kui võrra kaitseväge hakkab valmistama saadusi, vähenevad tellimised eraettevõtteis, vähenevad maksud riigikassale ja suurenevad töötute hulgad. See ei peaks ometi olema meie haridus-sotsiaalministeeriumi soov ega tahtmine.

Viieteistkümnendal iseseisvuse aastapäeval.

Kui 1917. a. lõpupoolel Eesti rahvuslikud ringkonnad korraldasid suuremaid koosolekuid Eesti iseseisvuse mõtte süvendamiseks, siis oli neil rahvakogunemistel harilikult ka üks tähtsamat punkti arutusaineks: kas suudab väike Eesti hoida oma poliitilist iseseisvust ja, teiseks, kas suudab ta majanduslikult jääda püsivaks ja iseseisvaks? Nende ridade kirjutaja võttis osa ettekandjana kahest suuremast säärasest koosolekust; üks oli „Estonia“ teatrisaalis, teine — Paides „Ühenduse“ saalis. Viljandis aeti säärane koosolek punaste poolt nurja.

Poliitilise iseseisvuse püsijäämise võimaluse küsimuse arutusel võeti peaaegselt arvesse meie maa geograafiline asend ja liitriikide meeoleolu. Oldi enam kui kindel, et liitlased, kelle ridadest Venemaa oli juba välja langemas, kunagi ei luba, et Eesti, kui Baltimere ranniku tähtsaim valdaja, langeks Saksa või jälle korralgeda Vene mõjuringkonda. Juba liitlaste endi huvides peaks olema tähtis iseseisva Eesti püsivus ja olemasolu. Ja meie vabadusvõitlus, niihästi vene karuga kui ka saksa landesvääriga, milles mõlemas saime tunda liitlaste toetust, näitas, et need, tol ajal tehtud arvestused, ei olnud asjatud.

Tulevase, iseseisva Eesti majandusliku külje kaalumisel avaldati rohkem seda sorti optimisimi, mida võiks nimetada nooruse romantikaks. Arutati ajalugu ja leiti, et kaubatee on sajandeid

käinud üle Baltimaade Pihkva ja Novgorodi, miks ei peaks see tulevikuski nii olema! Eesti peaks olema vabakaubanduse maa, ta suurim sadam — Tallinn — oleks üks suur vabasadam, kus seisavad kaubalaod ja kust tulevad ostma meist ida pool asuvad rahvad, eriti aegadel, kus neil merekaubandus loodusjõudude poolt on takistatud.

Noorusromantika, nii ilus kui ta ka ei ole, on harilikult ikka petlik, ja oli seda siingi. Tõsine reaalu elu dikteeris oma nõudmisi ja paratamatult tuli taganeda mõnestki põhimõttest, mida iseseisvuse idee tekkimisel võeti nii õilsatena. Ei aidanud siin ka rahuleping Nõukogude Venega, mis teataval määral kindlustas elavama kaubavahetuse suure idanaabriga — tegelik elu on meile näidanud, et... kõik laevad ei jõua sadamasse, mis välja saadetud!

Viieteistkümmend aastat iseseisvat majanduselu on sundinud meid võtma omaks põhimõtteid, milliseil korraldavad oma majandust meie läänenaabrid. Olime sunnitud nägema, et suurele ülesehituse ja tõusu-ajajärgule on Lääne-Euroopa riikides järgnenud majanduslik kriis. Selle kriisi tagajärjel on taganatud paljudest ilusaist põhimõttest, mida vanad kaubanduslikud riigid sajandeid on pühaks pidanud. On tekkinud litsentsid, kontingendid, tollimüürid. Nende vastu võitlemiseks on väikesed riigid võimetud. Teha aga ennast suurte riikide kaubalaoks ja hävi-

tada sealjuures oma tööstus tähendaks sama, mis kiskuda oma tööliste käest leivapaluke ja ulatada see võõrale. See oleks ülekohus, seda enam, et säärane teguviis ei vääraks tõsist hindamist ka välispool, vaid tõestaks liigne kord meie kui väikerahva naiivsust. See suur maa, kes pidi olema meie suurim kaubaostja, on saanud meile suurimaks kaubapakkujaks, ja meie riigimeestel tuleb tõsiselt kaaluda küsimust, kuidas viia tasakaalu meie kaubavahetus idapoolse naabriga.

Kuid kas tekkinud olukord õigustab kellelegi teha etteheiteid, et meie iseseisvuse akt oleks olnud eksisamm? Kui idapoolse piiri taga — ja võib-olla ka meie endi keskel — mõnedki tunnevad rõõmu neist majanduslikest raskustest, mis meil on üle elada, siis tahaksin küsida, kas suures maailmas on lugu seepoolest parem? Vanad põlised tööstusmaad, näit. Saksamaa ja Ameerika, kannatavad kriisi all mitte vähem kui meie; nende töötatööliste arv on proportsionaalselt suurem kui meil; nende krahhid ja kokkuvarisemised on protsendilisel suuremad kui meil. Ja eks lahenda meie ida-naabergi oma töötatööliste küsimust Solovki, Murmanni ja Siberi taigade abil! Väikese Eesti seisukord on märksa parem ja töötute maale juhtimisega võiks ka meil töötatööliste küsimuse lahendamine võtta hoopis kergema pöörde.

Meie maa on ennast toitnud ja selle juures jätnud suuri ülejääke. Meie riidevabrikud võivad meid külluses katta ja nahavabrikud jalatööde poolest rikkalikult varustada. R a h a p u u d u s o n s e e, mille üle kurdetakse. Kuid see r a h a p u u d u s on praegu ülemaailmne nähtus. Saksamaa sipleb rahapuuduses, Ameerikas on kulda küllalt, aga töölistel puudub raha; Daani, kes ei kannatanud sõjapäevil, vaid teenis suuri summasid, kannatab rasket rahanappust, Poolas kurdetakse selle üle, Soomes on rahapuuduse suhtes seisukord raske. Meie oleme vahest üks nende vähestest hulgast, kes ka sel alal kõige vähem on kannatanud.

Meie riigi viieteistkümnenda aasta puhuks on majanduslik kriis oma haripunktiga jõudnud meile. Säärane asjaolu tumestab paljude tundeid. Kuid ei tule unustada üht: 15 aasta eest, kui lõime iseseisva Eesti, oli meie majanduslik seisukord palju raskem. 15 a. jooksul on meil olnud küllalt ka heledaid silmapilke. Lähkuvad tumedad pilved ja päike naeratab ka tulevikus jälle. Tulevikule tuleb küll tõsiselt vastu vaadata, aga mitte hirmusilmil. Viieteistkümnenda aastane iseseisvus, mis seljataga, julgustab meid selleks.

R. Berendsen.

24. II 1933.

Majandusellu puutuvaid seadusi ja määrusi.

1) Või väljaveo edendamise määruse muutmise määrus, mis vabariigi valitsuse poolt vastu võetud 8. veebr. 1933. a. („R. T.“ nr. 17 — 1933.)

See riigi eelarve tasakaalustamise, eramaajanduse korraldamise ja tööpuuduse vastu võitlemise seaduse alusel välja antud määrus muudab või väljaveo edendamise määruse („R. T.“ nr. 6 — 1933) § 3 ja paneb selle maksuma järgmises redaktsioonis: „§ 3. Majandusministril on õigus vabariigi valitsuse poolt kindlaksmääratud hulgal ja hinnaga teostada erifondi summade arvel toetuse maksmist osaliselt riigi rukki tagavaradest valmistatava loomasöödajahuga.“

Määrus hakkas maksuma selle avaldamisega.

2) Mürgiste taimekaitsevahendite ja kahjuritõrjevahendite müügi määrus.

See määrus on antud välispool apteeke mürgiste ja kangemõjuliste ainete müügi seaduse § 2 („R. T.“ nr. 51 — 1930) ja rahva tervishoiu korraldamise seaduse § 4 p. p. 24 ja 27 ja § 39

(„R. T.“ nr. 2 — 1928) alusel. Määruses on ette nähtud, et tähendatud ainetega, milliste nimestik määruses on avaldatud, võivad kaubelda ainult need isikud, firmad ja asutised, kes on saanud selleks loa tervishoiu- ja hoolekandevalitsuselt. Load antakse kokkuleppel põllutöoministeriumi põllumajandusosakonnaga. Edasi käsitatakse määruses korda, millistel tingimustel lube antakse ja kellele on õigus mürgiseid aineid müüa. Määrus hakkas maksuma 24. veebr. s. a. ja on avaldatud „R. T.“ nr. 16 — 1933.

3) Kanamunade sisse- ja väljaveo kontrolli teostamise määrus.

See määrus on antud kanamunade sisse- ja väljaveo kontrolli seaduse § 15 („R. T.“ nr. 16 — 1931) alusel ja käsitab sisse- ja väljaveolubade andmise korda, kanamunade sisse- ja väljaveo kontrolli teostamist, tingimusi väljaveetavate munade liigituste, märkimise ja pakkimise kohta jne. Samuti näeb määrus ette üksikasjalise korra kanamunade sortimis- ja kogumispunktide registreerimise ja järelevalve kohta.

Määrus on avaldatud „R. T.“ nr. 16 — 1933.

4) Kinnisvarade hindamise ja hindamismaksu võtmise korra juhatuskirja muutmise kohta Tallinna linnavolikogu otsus 18. jaanuarist 1933.

Otsusega on muudetud endise juhatuskirja § 6 esimest lõiget ja § 15 täies ulatuses järgmiselt: § 6 esimene lõige:

„Krundist, millele püstitatud ehitised maksustatakse tulu alusel, loetakse ehitiste tarvidustele vastavaks maa-alaks (Linnade sissetulekute, väljaminekute, eelarvete ja aruannete seaduse § 6 märkus 2) ja on maksust vaba see osa krundist, mis I maksuraioonis on kaks korda, II maksuraioonis neli korda ning III ja IV maksuraioonis kümme korda nii suur kui ehitiste all olev maa-ala, viimane kaasa arvatud.“

§ 15. Tulu alusel maksustatavate ehitiste üldtulust arvatakse seaduse § 15 loeteldud kuluks iga ehitise pealt eraldi järgmise tabeli järgi:

Klass	Bruttotulu	Kivihooned	Segahooned	Puuhooned
1.	1— 1500	78%	80%	80%
2.	1501— 2000	78%	75%	75%
3.	2001— 3000	67%	70%	70%
4.	3001— 4000	68%	65%	68%
5.	4001— 5000	60%	63%	65%
6.	5001— 6500	50%	60%	63%
7.	6501— 8000	55%	58%	60%
8.	8001—10000	58%	55%	58%
9.	10001—12500	50%	53%	55%
10.	12501—15000	48%	50%	53%
11.	15001—20000	44%	48%	50%
12.	20001—25000	41%	45%	50%
13.	25001—30000	37%	45%	50%
14.	30001—35000	34%	45%	50%
15.	35001 ja rohkem	30%	45%	50%

Üleminekul järgmisele kõrgemale järgule ei

või maksumäär tõusta rohkem kui tõuseb maksustamisele kuuluva objekti üldtulu.

Muudatus hakkab maksma 1933. a. hindamismaksu võtmisega.

5) Tolliseadustiku § 235 põhjal välja antud määruste tühistamise määrus.

Määrusega tühistatakse määrused: 1. Määrus rukkiterade välismaalt sisseveo kohta, ümberjahvatamiseks kohalikes veskites ja tagasiviimiseks välismaale jahu näol, mis on avaldatud „R. T.“ nr. 90 — 1922 ja uue tolliseadustiku jõusseastumisel maksma jäetud määrusega 12. detsembrist 1923 nr. 4531 („R. T.“ nr. 146 — 1923).

2. Määrus tolli mahaarvamise kohta puuvilase lõnga eest, mis välismaalt sisse tuuakse korutatud niidi valmistamiseks, niisuguse niidi väljavedamise puhul, mis on avaldatud „R. T.“ nr. 153 — 1922 ja uue tolliseadustiku jõusseastumisel maksma jäetud määrusega 12. detsembrist 1923 nr. 4531 („R. T.“ nr. 146 — 1923).

3. Määrus paberi tollist vabastamise kohta, mis välismaalt sisse tuuakse paberkottide valmistamiseks.

4. Määrus toore tärpentiini või puhastamata tärpentiiniõli tollist vabastamise kohta, mis välismaalt sisse tuuakse puhastamiseks või puhastatud tärpentiiniõli valmistamiseks.

5. Määrus raudtraadi tollita sisseveo kohta ekspordeeritavate naelte valmistamiseks („R. T.“ nr. 93 — 1926).

6. Määrus hõõveldamata laudade, plankude ja kantitud pakide sisseveotollist tagasimaksmiseks, mis tarvitatud ekspordeeritavate pakk-kastilaudade valmistamisel („R. T.“ nr. 84 — 1930), ja

7. Määrus toorainete, materjalide jne. sisseveo kohta ekspordeeritavate saaduste valmistamiseks („R. T.“ nr. 57/58 — 1925).

Määrus on avaldatud „R. T.“ nr. 14 — 1933.

Veel ikka pealinna varustamisest piimaga.

Viimasel ajal on pealinna piimaga varustamise küsimus olnud sagedaseks arutusaineks mitte üksnes ajalehtede veergudel, vaid veel enam piimatöösturite ja piimaäripidajate koosolekuil ning nõupidamistel. Ka linnavalitsus on arutanud piima kontrolli teostamisega seotud küsimusi ja on isegi kutsunud ellu propagandakomitee, kes peab aitama kaasa piima tarvitamise suurendamisele, jne. jne.

15. veebruaril s. a. olid Tallinnas asuvad

piimatöösturid ja piimaäride pidajad jällegi Kaubandus-tööstuskojas koos, millisest koosolekust võttis osa ka linna tervishoiu-osakonna esindaja hra Arras. Nõupidamisele oli ilmunud rida suuremaid ja vähemaid piimaäripidajaid, kes aga omavahel piima turustamise korralduste küsimusis igakord ei suuda tulla ühistelemisele seisukohadele.

Mõni aeg tagasi leppisid Tallinna piimaärid omavahel kokku 1. veebruarist piima kvaliteeti

tõsta ja saata müügile vaid kõrgeväärtuslikku piima, mille rasvaprotsent oleks vähemalt 3,2%. Et suuremad piimaärid, nagu Einpaul, „Farmer“ ja P.-K. „Estonia“, maksavad piimamajandustele võhinna alusel 2 senti igalt rasvaprotsendilt, tuleb neile piim endale kätte 6—8 senti liiter. Seepärast lepiti kokku 1. veebruarist piim saata turule kindla ja üle Tallinna ühesuguse hinnaga, nimelt 10 senti pudeli- ja 8 senti lahtine piim. Kuid kokkuleppe pidamisest ei tulnud midagi välja, kuna mitmed vähemad piimaärid juba paari päeva pärast loobusid ühtlastest kokkulepitud hindadest ja müüsid piima üks kuni kaks senti odavamalt kui üldnimetatud piimaärid. Seda võimaldas neile piimaäridele asjaolu, et nad piima saavad väga mitmelt vähemalt piimamajapidamiselt, kus pole kuigi suurt rõhku pandud tervishoidlikele nõudeile, ja ostavad piima pealegi mitte rasvaprotsendi alusel, vaid liitri viisi. Nii tuleb väikestele piimaäridele piim märksa odavamalt kätte, kuna siin tootja, kes piima müüb piimaäriks liitri viisi, pole sugugi huvitatud piima kõrgest kvaliteedist, vaid pigemini kvantumist, mille suurendamiseks tihti lisatakse kooritud piima ja isegi vett. Nii siis saavad kodanikud sel juhul tublisti solgitud piima, kuigi sent või kaks liitrit odavamalt kui piim, mis tootjalt ostetud rasvaprotsendi alusel.

Linna tervishoiu-osakonna esindaja tõi huvitavaid näiteid oma kontrollkäikudest poodidesse, kus on tulnud ilmsiks nähtusi, et täidetakse piimaäride pudeleid müügil oleva lahtise piimaga. Ostja on aga õndsas usus, et siin on tegemist tuntud piimaäride pudelipiimaga, ja maksavad selle eest meelsasti sent või kaks rohkem kui lahtisest piimast. Piimaärid oma poolt seletavad, et olse sel põhjusel, mis linna tervishoiu-osakonna esindaja ette toonud, nõuavadki piimaärid, et linn oma sundmäärustega teeks piima solkimise eest vastutavaiks poodnikud, kes piima tarvitajale müüvad. Nad leiavad, et võimatu on pudeleid nii sulgeda, et neid ei saaks avada ja tarbeks uuesti sulgeda. Einpaul kurdab, et kui tema tahtnud pudelite sulgemiseks välismaalt alumiiniumi sisse tuua, mis hoiaks ära pudelipiima solkimise, siis pole selleks valitsuse ja Eesti Panga poolt antud ei valuutat ega litsentsi. Piimaärid Einpaul, „Farmer“ ja P.-K. „Estonia“ teevad seepärast ettepaneku, et igasuguse kahtluse vältimiseks nende firmade kohta linna tervishoiu-osakond piimaäride kulul määraks oma ametnikud alatise kontrolli teostamiseks piimaäride juure, kes valvaksid piima kvaliteedi ja kauplustesse saatmise

üle. Selle korra juures peaksid siis kauplused olema vastutavad, kui nendes leitakse alaväärtuslikku piima.

Tervishoiu-osakonna esindaja hra Arras seletas, et linna poolt teostatav kontroll ei anna nimetamisväärseid tagajärgi sel põhjusel, et linnal pole õigust meie seaduste järgi võltsimise ja petmise eest võtta vastutusele; seda peaks tegema kahjukannataja, s. o. ostja, siis alles kohus karistaks võltsijat-petjat. Ta toob näite, kus tervishoiu-osakond ühele piimaäriks 2 kuu jooksul on teinud 70 protokollit, kohus on aga need juhtumid koostanud ja ettevõtte pääsis õige väikese, 10-kroonise, karistusega. Kahe piimaäri vastu on alatud ettevõtte sulgemise protsess, aga see võivat kesta paar aastat. Sellest nähtub, kui raske on praeguste sundmääruste ja maksvate seaduste alusel linna poolt teostatava kontrolli abil kõrvaldada väärnähtusi meie piimamüügi korraldusist.

Koosolekul juhitakse veel tähelepanu sellele, et väga sageli tuuakse meil turule piima, mis on 3—4 päeva vana ja seega oma hea maitse kaotanud. Seda teevad majapidamised, kes veavad piima linna hobustega kaugema maa tagant, kuna suuremad piimamajapidamised, kes müüvad oma piima suurtele piimaäridele, saavad oma piima raudteega värskest turule. Ka puudub väikestel majapidamistel, kes lahtiselt oma piima kauplustele müüvad, oskus piimaga ümber käia.

Suuremad piimaärid nõuavad üksmeelselt, et teostataks valjemat kontrolli piimaäride kohta, kes piima solgivad. Einpaul ja P.-K. „Estonia“ soovivad ette, et nende kontrollpiim läheb müügile arstliku kontrolli all, kuna aga väikesed piimaärid saavad müügile harilikku piima samuti nimetusega „kontrollpiim“ ilma mingisuguse arstliku kontrollita. Nad leiavad, et see on lubamatu ja kõigutab tarvitaja silmis ka nende äride kontrollpiima head kuulsust. Tuleks nõuda arstlikku kontrolli ka teistelt äridelt, kui nad tahavad kontrollpiima saata müügile.

Üldiselt asutakse seisukohale, et kiires korras tuleb töötada välja piimaseadus, kus tuleks ette näha karmid määrused võltsimise kohta. Teisel teel pole mingit lootust pääseda alatistest piimasolkimistest. Ainult siis on loota piima tarvitamise suurenemist, kui tarvitaja võib olla kindel, et ta ka tõesti saab kõrgekvaliteedilist piima. Seaduse eelnõu väljatöötamine otsustati jätta Kaubandus-tööstuskoja hooleks, millisest tööst võtaksid osa ka piimaäride ja linna tervishoiu-osakonna esindajad,

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

K.-t.-koja II sektsiooni täiskogu istung Tartus

20. veebruaril s. a.

Koja II sektsiooni täiskogu pidas oma järjekordse istungi 20. veebruaril Tartus. Istungist võttis osa 14 liiget, nimelt Tallinna, Tartu, Rakvere, Viljandi ja Võru esindajad.

Päevakorra tähtsaimaks punktideks olid: 1) kaubandusliku kutseoskuse seaduse eelnõu, ja 2) koja ümberkorraldamise küsimus. Kutseoskuse seaduse eelnõu, mis varemalt kaubanduslike õpilaste ja sellide seaduse nime all sektsiooni täiskogus arutusel olnud ja kaupmeeste organisatsioonide soovide kohaselt ümber töötatud, kandis ette nõunik hra. R. Berendsen, tutvustades koosolijaid seaduseelnõu tekkimise looga ja andes seletusi üksikute paragraafide kohta. Ettekanne lõpetades juhtis aruandja koosoleku tähelepanu sellele, et koja juhatus avaldab kartust, kas väljatöötatud eelnõu läheb läbi valitsuse ja riigikogu kitsaist väravaist ega leia seal omamoodi ümbertegemist, paikamist ja parandamist, mis eelnõu kaupmeeskonnale teeks vastuvõtmatuks.

Eelnõu kaitseks võtsid sõna ja soovitasid seda vastu võtta koja liikmed hrad A. Miller, A. Keisermann, H. Jürgens ja P. Luksepp. Rõhuv enamus oli aga sootu teises arvamises. Sellide ja õpilaste seadus, ükskõik millisel kujul või pealkirja all ta ka ellu viidaks, loob normid ja määrused, mis kaubanduse sisemises elus avaldaksid takistavalt oma mõju. Ka ei takista kavatsetav kutseoskuse seadus uute äride juurekasvu, millist takistust mõnelt poolt nii väga soovitakse. Et ärielu tervendada ja vesivõsude juurekasvu piirata, selleks on vaja veel teisi takistavaid määrusi kui seda on kutseoskuse seadus.

Neil kaalutlustel sektsiooni täiskogu 9 häälega 5 vastuseismisel lükkas kaubandusliku kutseoskuse seaduse eelnõu tagasi ja avaldas soovi, et koda peaks algatama ärimaksuseaduse muutmist selles suunas, et uute äride juurekasvu takistada.

Järgnes K.-t.-koja ümberkorraldamise küsimus, millise küsimuse aruandjaks oli koja direktor hr. M. Hurt. Koja ümberkorraldamise küsimus sai omal ajal algatuse koja suurtööstuse sektsionist, hiljem on koja ümberkorraldamise või struktuuri muutmise vajadust rõhutanud Kaupmeeste Seltside Keskkliit. Koja suurtööstuse sektsiooni

kava on koja sektsioonide büroodes olnud arutusel ja seal pooldamist mitte leidnud. Eriti põhjalikult on kaalunud koja ümberkorraldamise küsimust Tartu osakond ja on võtnud selle kohta kindlalt eitava seisukoha. Tartu osakond leiab, et koja seadus ja ta juhatuskiri pole takistuseks koja edukale tegevusele, vaid et selleks on teistsugused mõjurid, milliseid aga ei saa kõrvaldada seaduse muutmise või koja ümberkorraldamisega.

Pärast pikemaid, kuid täiesti asjalikke läbirääkimisi sektsiooni täiskogu 13 häälega ühe erapooletu juures otsustas koja seaduse muutmist koja ümberkorraldamise suunas mitte pidada soovitavaks ja astuda vastu neile, kes koja ühtlust püüavad lõhkuda.

Täiskogu koosolekut juhatas sektsiooni esimees hr. R. Tofer.

Õhtul oli Tartu Kaupmeeste Ühisuse poolt korraldatud suurem kaupmeeste kõnkoosolek, kus kõnedega esinesid koja esimees hr. J. Puhk, kelle kõne toome ära teisel, nõunik hr. R. Berendsen ja juriskonsult hr. K. Selter. Koosolek oli rohkearvuline ja läbirääkimised väga asjalikud. Kõnelejaile avaldati kiitust.

Äride register veebruarikuu esimesel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Foto Karl Akel, Tallinn, Rataskaevu 2.
2. Siirupitööstus „Ermos“, Erich Amos, Vodja mõis.
3. Segakauplus „Universal“, Ants Anniko, Tallinn, Kopli 14.
4. Marta Antje, Tallinn, Luise 13, toiduainetekauplus.
5. Julius Anton, Petseri, Tiigi ja Irboska tän. nurgal, segakauplus.
6. Liisa Bachfeldt, Anija v., Kehra jaam, toiduainetekauplus.
7. Arnold Birkenbaum, Tartu, Önne 21, toiduainete- ja piimakauplus.
8. Rocha-Lea Düskin „Moe-uudis“, Tallinn, Pikk 7—1, kübaraäri.
9. Johann-Adam Faurshon, kohvitööstus „Rekord“, Tartu, Lille 3.
10. Kinoteater „Ilmarine“, Tõnis Grunberg, Valga, Kesk 33.
11. Liisa Hanson, Viljandi, Kirikumõisa 30, toiduainetekauplus.

12. Alfred Hindriks, Ulila v., vürtskaupl.
13. Luise Hint, Pärnu, Poska 2, toiduainetekauplus.
14. Artur Holst, Peipsiäärne v., talurahvatarvetekauplus.
15. Pagariäri „Merkur“, Ida Inglismann, Narva, Suur 28.
16. Julie Ivanov, Tallinn, Viru 5, manufaktuurkauplus; prokurist Nikolai Ivanov.
17. Robert Jaanov, Tallinn, Kristiine 27, toiduainetekauplus ühes piimamüügiga.
18. Helene Johanson, end. „Hollandi pesukauplus“, Tallinn, Mundi 3, pudukauplus.
19. Otilie Kalamees, Kunda al., koloniaal- ja pagariäri.
20. Georg Kants, Pärnu, Karusselli 46, toiduainetekauplus.
21. Saapapealsetetööstus Samuel Katz, Tallinn, Narva mnt. 19.
22. Arnold Kiindok, Tallinn, Poska 9, toiduainetekauplus.
23. Voldemar Kleemann, Tallinn, Oskari 32, toiduainete- ja piimakauplus.
24. Arnold Kontus, Pärnu, Elisabeti 37, toiduainetekauplus.
25. Agnes Kool, Tallinn, Liivalaia 25, liha- ja vorstikauplus.
26. Amalie Kulli, Tartu, Söögiturg 4, toiduainetekauplus.
27. Dipl. ins. Friedrich Kuchle, Tallinn, Toompuiestee 9—16, inseneri-büroo.
28. Karl Lageda, Tallinn, Kopli 10, leivatööstus.
29. Karl Libe, 1) Pöögla v., riigiviinakaupl. 2) Karksi-Nuia, Karksi v., jalanõudekauplus.
30. Amalie Liblik, Tallinn, Paldiski mnt. 31-a, lihakauplus.
31. Karl Liikane, Tallinn, Laadaplats 167, saapakauplus.
32. Jakob Lõhmus, Laeva v., metsatööstus.
33. Karl Loog, Tallinn, Raekojaplats 13, paberiladu.
34. „Eesti pudel“, Jakob Margolin, Tallinn, Narva mnt. 4, pudelite ost ja müük.
35. Georg Megel, Nõmme, Kaevu 7, toiduainetekauplus.
36. Karl Mällo, Tallinn, Öle 17—1, toiduainetekauplus ja leivatööstus.
37. Melaania Pommer, Tartu, Peetri 18, toiduainetekauplus.
38. Vladimir Post, Tallinn, Tähe t. 5, liha-kauplus.
39. Hildegart Purgats, Tallinn, Kreuzwaldi 6 (ehk Raua 25), puuhoov.
40. Tee- ja söögimaja „Prijetel“, Alide Pärn, Tallinn, Estonia pst. 27.
41. Mari Pärn, Pomuse v., elusloomade, liha-, põllu- ja aiasaaduste ost ja müük; prokurist Anton Pärn.
42. Sinaida Pärn, Pärnu, Rütüti 36, pudukauplus.
43. „Räägu teetööstus“, Mesike Päärt, Räägu as., Oru v.
44. Karl Rauk, Kõnnu v., Suru as., koloniaalkauplus.
45. Johannes Reilandt, Laiuse v., einelaud.
46. Johannes Reinglas, Tapa, Tähe 20, toiduainetekauplus.
47. Karl Rosenstock, Tallinn, Tondi 20-b, toiduainetekauplus.
48. Rudolf Russak, „Estonia puutööstus“, Tartu, Narva 53.
49. Ervin Saar, Pühajärve v., vürtskauplus.
50. Marie Saarman, Tapa, Lai 12, toiduainetekauplus.
51. Aleksander Sallmann, Tallinn, Ballasti 2, lihakauplus.
52. Räägu jahuveski, Konstantin Saretsky, Räägu as., Oru v.
53. Puuhoov „Anora“, Anna Schagal, Tallinn, Suur Tatari 4.
54. Esimese Eesti kroomnahavabriku esindus, Aurelie Schilling, Tallinn, Uus 7, nahaladu.
55. „Stella“, Eugen Schilling, Pärnu, Poska 4, taskulambi- ja anoodpatareitööstus.
56. Magda Schwarzberg, Tapa, Lai 1, toiduainetekauplus.
57. Keemia tehn. laboratoorium „Calida“, Voldemar Sleeberg, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 93.
58. Udo Silbergleich, Tartu, Kalda 5, vilja- ja jahuladu ja -kontor.
59. Leida Solman, Tartu, Riia 8, pruugitud asjade kauplus.
60. Ohukotsu saeveski Hans Tiesenhansen, Varbola v.
61. Liine Tallmeister, Kastre-Võnnu v., toiduainete- ja õllekauplus.
62. Robert Tamm, Kuigatsi v., talurahvatarvete kauplus.
63. Johann Tanne, Narva, Tallinna mnt. 11, vorstikauplus.
64. Oskar Triisa, Vastemõisa v., Epra k., põllu- ja karjasaaduste ülesostu- ja müügiäri; prokurist Jüri Tõnisson.
65. „Erika“ — Vennad Tõnisson & Ko, seemnete ja aiatööriistade kauplus, Tartu, Suur-

- turg 2; täisühing, täisosanikud Viktor Tõnisson (alaealine), Olaf-Mats Tõnisson (alaealine), Ottlie Vinkmann ja Pauline Tõnisson; osakapital Kr. 6.000.—. Ärijuht (prokurist) Ferdinand Tauk.
66. Mikkel Uleman, Tallinn, Voorimehe 1, jalanõude kiirparandus.
67. Wilhelm Werner ja poeg, Viini kondiitriäri, Tartu, Ülikooli 15; kondiitriäri ja kohvik, täisühing, täisosanikud Wilhelm Werner ja Bruno Werner, osakapital Kr. 1.000.—.
68. „Estometall“, Traugott Wirkhaus, Tallinn, Suur-Kloostri 11, komisjoniäri (malmkaubad).
- Registreeritud muudatused.**
1. Miina Anton üle viinud toiduainetekaupluse Endla tänavalt 47 Laulupeo 7, Tallinnas.
 2. Aktsiaselts „Astoria“, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 47, valitud uus juhatus kosseisus: Oskar Suursööt, Hendrik Anton jun. ja Hans Kõrgesaar.
 3. Valmisriietekauplus „Tugev“, M. Baskin, üle viidud Väike-Karja tänavalt 1 Harju t. 39, Tallinnas.
 4. A.-s. „Becos“, Tallinn, Vana-Viru 12, likvideerimisele asunud. Likvideerimiskomisjoni liikmeiks valitud Peeter Tauk, Arthur Joost ja Kristine Brode.
 5. Eduard Donald lõpetanud Tallinnas Jõe tän. 14 asunud sadulsepatööstuse ja avanud Tallinnas Narva mnt. 8 mööbliäri.
 6. Aleksander Einberg üle viinud toiduainetekaupluse Suur-Tatari tän. 44 Graniiidi 14, Tallinnas.
 7. Goldberg & Ko, Pärnu, Vee t. 3, majatarvetekauplus, lahkunud täisosanik Jaan Pöder, ainuisiklikuks äripidajaks jääb Pilatus Goldberg, kes tegutseb firma all „Pilatus Goldberg“.
 8. Johannes Grauberg üle viinud toiduainetekaupluse III Uusküla tänavalt 9 Suur-Kreenholmi pr. 53, Narvas.
 9. Jaan Jannau avanud Viljandis Jakobsoni 3 õllelao (varem registreeritud samas asuvat sauna peab edasi).
 10. Paul Janter jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kesk-Kalamaja 2, toiduainetekaupluse.
 11. Tallinna E. J. Johanson'i kirjutusfabriku a.-s. Tallinn, surma läbi lahkunud juhatusliikme kandidaat Heinrich Pöld.
 12. Hermann Johanson maksujõuetuks tunnistatud, varanduse vannutatud hooldajaks on määratud vann. adv. abi O. Tolmoff.
 13. Aleksander Jäger üle viinud toiduainetekaupluse Sõja tänavalt 11-c Vabriku t. 25, Tallinnas.
 14. Chr. Jürgenson, Tallinn, Rackojaplats 15, pudukauplus; Johan Pahl'i prokuura kustunud, prokuura antud Gerhard Milender'ile ja Harald Jürgensonile.
 15. August Kadaniik üle viinud tiseritööstuse Narva mnt. 31 Jõe tän. 14, Tallinnas.
 16. Grigori Kaluschsky jätkab äritegevust, avades Pärnus, Rüütli 28, veini- ja koloniaalkaupluse.
 17. Aline Karro jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Vanaturg 6, klaasiäri.
 18. Kinoteater „Orion“, M. Katz ja H. Mikkor, Tallinn, Paldiski mnt. 25, lahkunud täisosanik Hans Mikkor, äritegevust jätkab ainuisikliku äripidajana Meta Katz firma all „Kino Orion M. Katz“.
 19. Voldemar Koppel avanud Tartus, Pepleri 26, koloniaal-, napsi-, veini-, õlle- ja piimakaupluse (varem registreeritud Tartus, Aleksandri 14, asuvat toiduainetekauplust peab edasi).
 20. Veera Kotkas jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kodu tän. 7, toiduainetekaupluse.
 21. Alfred Kroomann lõpetas äritegevuse Tallinnas, Pikk 52, asunud toiduainetekaupluses ja avas Tallinnas, Toompuiestee 23, lihakaupluse.
 22. Voldemar Kuik, Tallinn, Liivalaia 34, likvideerinud agentuuräri, peab edasi ainult apteeki.
 23. Johannes Kull üle viinud toiduainetekaupluse Jakobsoni tänavalt 15 Tartu 65, Viljandis.
 24. Samuel Kull üle viinud talurahvatarvetekaupluse Härjanurme vallast Kuremaa valda.
 25. Eduard Liblik jätkab äritegevust, avades Kuremaa vallas, Palamusel, pagariäri.
 26. Marie Liiva üle viinud toiduainetekaupluse Suur-Tatari tänavalt 42 samale tänavale 44, Tallinnas.
 27. Johanna Lilienthal üle viinud toiduainetekaupluse Suur-Kuke tänavalt 24 Lubja 10, Pärnus.
 28. Nikolai Martinson lõpetas Tallinnas Öle 17 asunud leivatööstuse ja avas Tallinnas Vaestekooli 27 toiduainetekaupluse.
 29. Esimene Eesti kroomnahavabrik A. Margus, Rakvere, Vaestemaja 13, Tallinna ladu lõpetatud ja kustunud Karl Vebergi prokuura.

30. Oskar Mõistlik lõpetanud Tallinnas Vanaturg 6 asunud klaasiäri ja Võrgu tän. 1 asunud lihakaupluse; peab edasi mööbliäri Tallinnas, Suur-Karja 19.
31. Jakob Mühlmann üle viinud toiduametekaupluse Jänesselja tänavalt 17 Riia 52, Pärnus.
32. Georg Naelapea kirjastus „Olion“ üle viidud Riia tänavalt 64—3 Karlova 18-a. Tartus.
33. Jaan Oja jätkab äritegevust, avades Nõmmel, Suur-Pärnu mnt. 200, lihakaupluse.
34. Edgar Ottas jätkab äritegevust, avades Suure-Jaani alevis, Pärnu 2, rohu-, värvi- ja koloniaalkaupluse.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Paabut, Alfred Jaani p. ja Lukasson, Leida Eduardi t.	12. IX 32.	R. T. lisa № 3 13. I 1933.	Mootse v.
Juppits, Aleksander Peetri p. ja tema abik. Liisa-Johanna	20. X 32.	„	—
Mädamürk, August Tõnise p. ja abik. Raissa Jaani t.	6. IX 32.	„	—
Jürgens, Valter Aleksandri p. ja abik. Berta Helmuti t.	30 XI 32.	„	Viljandis, Uueveski t. 3.
Toha, Karl Karli p. ja tema abik. Marie	28. XI 32.	„	Vana-Tänasilma vald.
Kasperson, Hermann Mihkli p. ja abik. Anni Jaani t.	14. X 32.	„	Viljandis, Posti uul. 13.
Parik, Anton Hansu p. ja Leimann, Julie Marie t.	16. XI 32.	„	—
Schultz, Erich Johani p. ja abik. Eliise Jaagu t.	12. XI 32.	„	—
Varik, Hendrik ja abikaasa Linda, sünd. Pirsko	22. X 32.	„	
Hunt, Ludmilla Jüri t. ja Brock, Paul Jaani p.	8. XI 32.	„	Mõisaküla al., Kiikre 28.
Jakobson, Liisa Tõnise t. ja abik. Aleksander Jakobson	14. XI 32.	„	—
Vasar, Jaan Jaani p. ja abik. Marta Jaani t. .	10. X 32	„	Loodi, v. Asu talu
Piiskoppel, August ja abik. Liisa, sünd. Dööring	6. X 32.	„	Virumaal, Undla v.
Kõrgesaar, Aleksander ja tema abik. Herta, sünd. Tennov	15. XI 32.	„	Tallinnas, Dunkri 1 ³ —2.
Väärtnõu, Vassili Madise p. ja tema abik. Juula	21. XI 32.	„	Saaremaal, Muhu-Suur v.
Neithal, Rudolf ja tema abik. Aliide-Rosalie, sünd. Rosman	11. XI 32.	„	Harjumaal, Triigi v.
Kilu, Kalle ja tema abik. Margarete, sünd. Aronõmm	14. XI 32.	„	Tall., Uus-Kalamaja 32.
Enmann, Herbert ja Kustein, Linda-Johanna	28 X 32.	„	„ Luise t. 15.
Bratersky, Vassili ja tema abik. Lilly	9. XI 32.	„	„ Tõnismägi nr. 2.
Jürjenson, Alfred Hansu p. ja Kõrm, Lisette Jakobi t.	30. XI 32.	„	Valgas, Kuperjanovi 65.
Ströhm, Arthur ja tema abik. Adeline, sünd. Veiss	28. XI 32.	„	Tallinnas, Heina 13.
Reemann, Johannes ja tema abik. Helene, sünd. Aron	26. XI 32.	„	„ Tõnismägi 6.
Sakeus, Johannes ja tema abik. Pauline	9. XI 32.	„	„ Vabriku 37—20.
Rebane, August Jaagu p. tema abik. Anna, Madise t.	30. XI 32.	„	Harjumaal, Rae v.
		„	Tall., Mäekalda 15—5.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Ristal (Kristall), Jaan-Johannes ja tema abik. Johanna-Kristine	1. XII 32.	R. T. lisa № 3 13. I 1933.	Tall. Luha 7—3.
Kaljo, Ernst Hansu p. ja tema abik. Salme Johani t.	30. XI 32.	"	" Pääsukese 4.
Rüütel, Heinrich Jüri p. ja Kaende, Jenny Jaani t.	19. X 32.	№ 4 17. I 33.	" Kuu 10—7.
Savary, Herbert ja tema abik. Gabriele, sünd. Renteln	30. XI 32.	№ 5 20. I 33.	" Uus-Kalam. 9—2.
Veimer, Bernhard ja Anton, Ursula	2. IV 32.	"	" Voolu 9.
Rumberg, Bernhard ja tema abik. Ida, sünd. Sandberg	1. IIX 32.	"	" S. Kompassi 11. Rapla alev.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Hoiatuseks äriettevõtetele.

Nagu meile teatavaks saanud, korjab meie end agent pr. E. Bötškova „Kaubandus-tööstuskoja Teatajale“ tellimisi ja kasseerib raha, kuigi ajakirja talitus temaga juba möödunud aasta lõpul igasugused vahekorrad lõpetas ning tal kategooriliselt keelis tähendatud ajakirja nimel teutseda. Palume firmasid oma huvides temale „Kaubandus-tööstuskoja Teataja“ tellimise ega ka kuulutuste raha mitte maksta, kuna tal pole õigust nende summade kasseerimiseks.

„Kaubandus-tööstuskoja Teataja“ talitus.

Kanuti gildi maja ümberehitamine algas.

Teatavasti Kaubandus-tööstuskoja peakoosolek 9. detsembril 1932. a. otsustas teha koja juhatusse ülesandeks kiires korras asuda Kanuti gildi maja, mis gildide varade korraldamise seadusega anti Kaubandus-tööstuskojale, ümberehitamisele. Nüüd on vastavad plaanid kinnitusele saadud tagasi ja ehitaja Treubeckiga leping sõlmitud ümberehituse läbiviimiseks, mis läheb maksma Kr. 64.000.—. Peakoosoleku poolt oli ette nähtud ehituskrediidiks 80.000 kr., milline summa võetakse koja endistel aastatel kogutud tagavaradest. Seega teostab juhatus ehituse odavamalt kui esialgu oli arvatud.

Ruumide jaotus on ette nähtud nii, et koja ametiruumid asuvad kolmandal korral ja maja teisel korral on rida väljääritavaid bürooruume, samuti ruumid väljäärimiseks organisatsioonidele koosolekute pidamiseks.

Saal alumisel korral jääb alles peagu endisel kujul, ehitatakse vaid juure vestibüül, riiehoiuruum ja einelaua-ruumid tarvitamiseks kontsertide ja pidude ajal.

Ehitaja Treubeck peab ruumid lepingu põhjal andma üle hiljemalt 10. juuniks s. a.

Kaitseväe asutused võistlevad leivaküpsetamises eraettevõtetelega.

Tallinna Pagari Ühing pöördus protestikirjaga Kaubandus-tööstuskoja poole, milles juhitakse koja tähelepanu asjaolule, et valitsuse poolt hoolikanduasutustele antud odavast viljast leiva küpsetamine on antud kaitseväe asutuste kätte, kuna eraettevõtted, kes maksavad riigile makse, sellest tellimisest jäeti ilma, ehkki eraettevõtjad vaevlevad raskustes ja mitmed tööpuudusel peavad töölisi vallandama. Kõnesolev küsimus tuleb lähemal ajal kojas arutusele.

Kaubandus-tööstuskoja esindus Võrru.

Kaubandus-tööstuskoja juhatus otsustas Võru kaupmeeste seltsi soovil avada seal koja esinduse Lõuna-Eesti jaoks, mille ümber koonduksid ka ettevõtted Valga linnast ja ümbrusest.

Koja juhatus poolt määrati esinduse jaoks vastav krediit ja esindus avatakse, kui on leitud vastavad ruumid.

Nagu praegu juba tegutsevate esinduste praktikast selgub, töötavad need kohtadel intensiivselt, luues tihedama kontakti koja ja kohapealsete majandusringkondade vahel.

Tollid ja määrused kartulite sisseveo kohta Soomes.

Tollimäärad: noorkartul, kuni 1. septembrini — üldtoll Smk. 1,50 pro 1 kg., Eestile Smk. 1,00 pro 1 kg.; muu kartul — üldtoll Smk. 0,45 pro 1 kg., Eestile Smk. 0,30 pro 1 kg.

Arvestades Smk. 1.— = Ekr. 0,0565 saame Smk. 0,30 = Ekr. 0,01695.

§ 1. Kartulite sisse- ja transiitvedu on lubatud järgmistel tingimustel: 1) et kaup saadetakse uutes kottides, korvides või kastides; 2) et välja-veomaa taimekaitseametnik on plommiga varustanud kotid või teised pakkimisnõud; 3) et kaubale on lisatud väljaveomaa taimekaitseametniku tunnistus, mil on tähendatud saatja ja vastuvõtja nimi, kottide, korvide ja kastide arv ja koht nimetus väljaveomaal, kus kartul on kasvanud, ning pealeselle tuleb taimekaitseametnikul kinnitada tunnistusel, et kartul on vaba kartulivähjatõvest ja et kartulivähjatõbe pole konstateeritud lähema 50 kilomeetri rajoonis ega koloradokõva-koorelisi vähemalt 200 km rajoonis kartuli kasvukoha ümber; ja 4) et kartulite hulgas ei tohi

olla üle 5% külmanuid, hallitanuid, käsnaseid, vigastatud või infitseeritud mädanikest.

§ 2. Kartuli sissevedu Ylütorniosse ja Kuola järvele ja valdadesse neist põhja pool on vaba.

§ 3. Kartuleid võib vedada raudteega või laevadega järgmistesse sadamaisse: Viiburi, Hamina, Kotka, Helsingi, Hangö, Turu, Marienhamina, Pori, Vaasa, Kokkola, Oulu ja Kemi, ja tollivõimudel tuleb takistada kauba väljalaadimist seni, kuni on saadud agrikultuur-majandusliku katseasutuse taimehaiguste osakonna luba selle väljavõtmiseks, ning tuleb tarbekorral võimaldada proovide võtmist, nagu seda mainitud osakond lähemalt ette kirjutab.

§ 4. § 1-es mainitud taimekaitseametniku tunnistuse ärakiri tuleb nädal enne kartuli saatmist raudteega või laevaga saata postiga agrikultuur-majandusliku katseasutuse taimehaiguste osakonnale, aadr. Tikkurila, kusjuures tuleb nimetada kauba tõenäoline saabumispäev ja koht, kust kaup veetakse sisse.

§ 5. Käesolev otsus, välja arvatud § 1 punkt 4, ei käi eesti ega rootsi kartuli kohta, mida importeerija müüb oma laevas sisseveosadamas.

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg.		
Northern Manitoba	sh	23/9
Hard Winter	"	—
Rosario Santa	"	19/3
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela = 127 kg.		
Manitoba	£	
Austraalia	"	
Kansas	"	
Odrad, Kanada nr. 3, kaal — 370 Ingl. naela = 170 kg.	sh	16/1 ¹ / ₂
Kalifornia, kaal — 424 Ingl. naela = 192 kg.	"	26/—
Kaerad, kaal — 320 Ingl. naela = 145 kg.		
La Plata	£	11/3
Kanada nr. 2	"	15/1 ¹ / ₂
Linad, cif. per tn.		
(Fine Quality) I sort	£	100 —
(Fair Quality) II "	"	70.—
(Law Grade) III "	"	60.—
Bacon, kaal 112 Ingl. naela		
Iiri	sh	
Daani	"	56/— 62/—
Hollandi	"	
Eesti	"	54/— 57/—
Munad — 120 tk.		
Inglise	"	17/—
Daani	"	—
Või, per cwt. (50 kg.)		
Uus-Meremaa	"	
Austraalia	"	
Daani	"	102—104

Hamburg.

Nisu.		
Sisemaa, tonni eest	Rmk.	10.30—10.35
Manitoba, cif 100 kg. eest term.	fl.	4.75
Western II, cif 100 kg. eest "	"	—
Hard Winter, cif 100 kg. eest "	"	—
Ameerika jahu	\$	3 ¹ / ₄ —4
Rukis.		
Sisemaa, tonni eest loco	Rmk.	8.05—8.10
Kaerad.		
Sisemaa, tonni eest	"	6.80—7.10
Odrad, suve.		
Sisemaa, tonni eest	"	
Odrad, talve.		
Sisemaa, tonni eest	"	
Suhkur, cwt. (50 kg.)		
Hollandi, laadimisel	sh	7/6
Tšebho — do —	"	7/9
Poola — do —	"	7/1 ¹ / ₂
Riis, Burmah II, 50 kg. eest	"	8/6
Rasv, tierces = 191 l.		
American Purelard	\$	—
Steamlard	"	—
Berlin.		
Või, tsentneri eest (50 kg.)		
Sisemaa või I sort	Rmk.	—
" " II "	"	—
" " III "	"	—
Eesti	"	93—
Läti punane	"	94—
" roheline	"	91—
Soome	"	93—
Siberi	"	89—93

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	13. II	14. II	15. II	16. II	17. II	18. II	20. II	21. II	22. II	23. II	24. II
Frank . . .	87.97	88.01	87.66	87.57	87.22	87.16	87.29	86.91	86.44	86.51	86.41
Dollar . . .	3.4343	3.4381	3.4318	3.4368	3.4406	3.4418	3.4443	3.4293	3.4118	3.4150	3.4112
Rootsi kroon	18.79	18.86	18.85	18.88	18.915	18.93	18.93	18.88	18.86	18.85	18.85
Daani kroon	22.445	22.45	22.45	22.45	22.435	22.435	22.43	22.44	22.425	22.415	22.41
Norra kroon	19.54	19.54	19.55	19.545	19.54	19.535	19.535	19.51	19.50	19.51	19.495
Saksa mark	14.45	14.48	14.42	14.435	14.405	14.39	14.40	14.36	14.25	14.26	14.25
Soome mark	226.75	226.75	225.75	226.75	227.—	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75
Floriin . . .	8.56	8.58	8.5475	8.5475	8.5275	8.5375	8.5325	8.4875	8.43	8.4375	8.4275
Liira . . .	67.21	67.28	67.12	67.18	67.31	67.28	67.31	67.12	66.68	66.53	66.62
Helveetsia fr.	17.81	17.845	17.785	17.785	17.74	17.735	17.73	17.605	17.50	17.50	17.47
Tšehhosl. kr.	116.—	115.93	115.87	115.93	115.87	116.—	116.—	115.50	114.87	114.62	114.56
Belgia frank	24.68	24.70	24.60	24.59	24.53	24.54	24.55	24.45	24.27	24.27	24.25
Sillingid . .	30.25	30.25	30.50	30.25	30.25	30.25	30.25	30.25	30.25	30.25	30.37
Slott . . .	30.62	30.62	30.62	30.62	30.62	30.62	30.62	30.50	30.37	30.37	30.50
Pengo . . .	27.—	27.37	27.—	28.—	28.—	—	28.—	28.—	28.—	28.—	28.—
Latt . . .	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	17.50	17.50
Litt . . .	34.50	34.50	34.50	34.50	34.50	34.50	34.50	34.50	34.50	34.50	34.50
Tšerv. . . .											
Eesti kroon .	13.—	13.—	13.—	13.—	13.—	13.—	13.—	13.—	13.—	13.—	13.—
Hõbe p/unts	16 ⁹ / ₁₆	16 ¹³ / ₁₆	16 ¹¹ / ₁₆	16 ¹¹ / ₁₆	16 ¹³ / ₁₆	16 ⁷ / ₈	16 ¹⁵ / ₁₆	17 ³ / ₁₆	17.—	17 ⁵ / ₁₆	17 ⁵ / ₁₆
Plaat. p/unts											
Kuld p/unts .											

	B E R L I I N										
	13. II	14. II	15. II	16. II	17. II	18. II	20. II	21. II	22. II	23. II	24. II
Naelsterling .	14.47	14.48	14.48	14.47	14.44	14.47	14.49	14.49	14.49	14.35	14.37
Frank . . .	16.45	16.45	16.465	16.485	16.55	16.58	16.60	16.61	16.62	16.62	16.62
Dollar . . .	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213
Rootsi kroon	77.05	76.95	76.60	76.60	76.45	76.45	76.45	76.45	76.30	76.10	76.10
Daani kroon	64.35	64.40	64.40	64.35	64.25	64.35	64.45	64.45	61.20	64.—	64.05
Norra kroon	73.95	74.—	74.—	73.90	73.85	74.—	74.10	74.10	73.85	73.60	73.65
Soome mark	6.39	6.40	6.40	6.39	6.39	6.40	6.40	6.41	6.38	6.36	6.36
Floriin . . .	169.20	169.10	169.10	169.25	169.70	170.—	170.—	170.—	170.40	170.45	170.55
Liira . . .	21.53	21.525	21.525	21.53	21.50	21.51	21.52	21.53	21.53	21.53	21.55
Helveetsia fr.	81.27	81.22	81.20	81.27	81.50	81.56	81.70	81.90	82.—	82.—	82.10
Belgia frank	58.61	58.62	58.63	58.66	58.75	58.85	58.90	58.95	59.—	59.10	59.10
Eesti kr. . .		41.92	41.92	41.92	41.92	41.92	41.92	41.92	41.92	41.92	41.92

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg. eest ühes valge puuvillase kotiga.

Kroonid.

Saiajahu poolsõre 100 kg. 43.—
 „ sõre „ 45.—

Kroonid.

Jahud: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise 100 kg. —
 „ sõre, Ameerika ja Inglise „ —

Pütliljahu:

Rukkipütlil patent (à 50 kg.). 100 kg. —
 „ harilik „ 22.—
 „Eesti Parem“ saiajahu „ 40.50
 „Kalev“ „ 38.—
 „Taara“ „ —
 „Kungla“ „ 31.—
 „Sampo“ „ 25.—
 Manna „ 45.—
 Granular „ 41.50

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahu: rukki „ 11.20—12.—
 rukkipütlil „ 22.—
 nisu, pehme —
 sõre „ 25.00—45.00
 Kaerahelbed (Herkulo) 1 kg. 0.29

A/S. Rotermanni teh.	Kroomid.	Kroomid.
Jahu: rukki 100 kg.	11.54	Koks, kütte 1000 kg.
„ „ pütil „	27.60	„ gaasi, Tallinna gaasivabrik „
„ nisu, pehme — sõre „	26.50—46.60	Kütteturvas (riigi turbatööst.) „
Nisu, Eesti, riigihind „	17.00—21.00	Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto „
„ külvi, suvi „Rubin“ „	—	„ I-b, „ „ „ „ „
Rukis, Eesti „	10.50—12.00	„ II s. „ „ „ „ „
Kaerad, toidu, Eesti „	9.00—9.25	„ III s. „ „ „ „ „
„ „ Vene „	—	Toorõli, fr. ladu Tallinn, netto . 100 kg.
Odrad, õlle, Eesti „	13.00	Raskeõli „ „ „ „ „
„ toidu, Eesti „	10.50—11.00	Estobituumen A, B, C tünnid. br. „
Herned, peluskid, külvi „	—	„ D. E. (pigi) „ „ „
Vikid „	—	Katuselakk, „ „ „ „ „
Ristikhein, punane, siberi, külvi „	—	Fenolaat, tünnides, netto „
„ punane, läti, külvi „	—	Karbolineum „Estokarbolineum“ „
Riis, Burma II „	—	„ A & B, netto „
Kartulid, eksport „	—	„ Estokarbolineum C, netto „
„ piirituse ja vabriku „	1.20—1.30	Raualakk, tünnides, netto „
Kartulitärklis „Supérieur“ „	21.00—23.00	Imbutusõli A, netto, tünnides „
Siirup, kartuli, 420/0 „	30.00	„ B „ „ „ „ „
Glükoos „	28.00	„ C „ „ „ „ „
Või, eksport, I sort 1 kg.	1.10—1.15	Asfaltmastiks „ „ „ „ „
Margariin, välismaa „	—	Viljapuu-karbolineum, netto ltr.
„ „ kodumaa „	0.65	Autobensiin „ „ „ „ „
Kaseiin, Eesti, toores 100 kg.	15.00	Diiselmootor-nafta 1 kg.
Juust, „Schveitsi“, kodumaa 1 kg.	1.20	Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj. „
Munad, eksport, I s. (kast 360 tk.) kast	—	„ -nafta „
Kakao, Hollandi 1 kg.	1.80—2.40	Raud, sordi 100 kg.
Kohv, Rio, Santos jne. „	5.50—6.00	„ vits „
„ Kesk-Ameerika sordid „	6.00—6.75	„ plekk „
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon „	6.00—7.00	„ plekk, tsingitud „
„ „ oranž Pekoe, Java „	5.00—6.00	„ talad „
„ „ Moning, Hiina „	5.50—6.00	Teras, Inglise „
Suhkur, peenike, valge, Saksa . 100 kg.	—	„ Saksa „
„ „ „ Cehhoslov. „	—	„ vedru „
„ „ „ Inglise „	—	„ talla, ree „
„ „ „ Poola „	42.00—42.50	Inglitina „
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun jaam Irboska ja Narva „	—	Seatina „
Sool, lahtine, Saksa „	3.70	Vaskplekk, punane „
„ „ Poola „	—	„ valge „
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	—	Tsinkplekk „
„ Soti „Matties“ I sort „	35.00	Masinaõli, poola „
„ „ „ II „	—	Mootoriõli, poola „
„ „ „ Matfulls“ „	45.00	Autoõli, poola „
„ „ „ Islandi, 1/1 „	20.00—25.00	Eesti Kiviõli O/Ü. Põlevkivi, küt-
„ „ „ „ 1/2 „	12.00—14.00	teõli, tsistern. fr. Tallinn „
Liha, sea, I sort 1 kg.	0.55—0.60	Linaseemneõli „
Liha, looma, I sort „	0.20—0.30	Värnits „
Õlikoogid, linaseemne 100 kg.	9.00—10.00	Tsilindriõli, Ameerika „
„ päevalille „	—	„ Vene 280 ^o „
„ puuvilla „	—	„ „ 320 ^o „
Jahu, päevalille „	—	„ Ameerika 280 ^o „
Segajõutoit I sort „	—	Nafta, Vene „
„ „ II sort „	—	„ Ameerika „
Sojatangud „	—	„ Poola „
Mais „	7.00—7.50	Petrooleum, Vene, tsisternid ja vaadid „
Maapähklikoogid „	—	„ Ameerika, tsistern. ja vaadid „
Loomajahu „	—	„ Poola, tsistern. ja vaadid „
Puuvillane riie, Bjas, netto meeter	0.45—0.56	Bensiin, eesti, riigi põlevkivi-
„ „ „ Mitkal „	0.36—0.43	tööstuse segabensiin, fr. Tallinn „
Lina, Petseri, saatejaam 1000 kg.	549	Välismaa bensiin „
„ Võru „	549	O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin Estolin,
„ Liivi „	488	tsistern. fr. Tall. ühes teede-
„ Tartu „	—	maks. „
Õlilinasemned, 90% baas, saatejaam 100 kg	—	Bensiin, Shell „
Linaseemned, külvi, 95% baas, saatejaam „	—	Piiritus, eksport (ekskl. vaat), . fobliiter —
Kivistüsi, auru, Yorkshire, 2 korda pestud . 1000 kg.	32.50—33.00	Pesusooda, kodumaa 100 kg.
„ „ auru, Newcastle „	31.50—32.50	Seebikivi „
„ „ sepa „	36.00	Värvid, nigros, veessulav, välism. 1 kg.
		„ tsinkvalge, välism. „
		„ tinavalge, „
		„ ooker, „ „

	Kroonid.
Väetisained:	
Superfosfaat 18—20%	kott —
Segafosfaat 22—23%	—
Kaalisool 40%	—
Salpeeter, tšiiili	—
Lubisalpeeter	—
Lubiammonsalpeeter	—
Väavelhapu ammoniaak	—
Fosforiit, Eesti, 25—27%	—
Nitrososka	—
Kondijahu	—
Paber, rotatsioon	100 kg. 22.00
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Tallinn	tünn 7.90
Kriit, toores	100 kg. —
" pestud	" 3.75—4.25
Kivitörv	—
Puutörv	—
Lubi	3.50
Kips, jahvatatud	1000 kg. 20.00
" krohvimise	36.60
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn	1000 tk. —
Silikaat I s., fr. vabrik	39 00—40 00
Tulitikud, originaalkast (5000 toosi)	130.—
Nahk, talla, Eesti 1 kg.	2.20—2.50
" " Ameerika, I s.	2.45—2.60
" " " II s.	2.15—2.30
Paberipuu, kooritud, fr. laduplats	rmtr. 4.50

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl. pensi (d) loko 5.06, märts 4.80, mai 4.82, juuli 4.84, okt. 4.88.

Peekonsigade nädalahinn. Tall. 20.—26 II 1933
Turg: kindel.

Peekonsigade tapakaalud I sort II sort III/IV sort
60—72 kg 0.38 (0.53) 0.34 (0.49) —
55—59.5 " } Teised kaalud ja sordid
72.5—75 " } siseturu hinnad.
50—54.5 " }
75.5—80 " }

Juuremaks fondist iga I ja II sordi peekonsea eest tapakaaluga 60—72 kg. 10.—kr. Klambreis tähendatud hinnad maksavad ühes riikliku juuremaksuga keskmiselt 65 kg sealt.

Lina		Prahid:	
Tallinn — Stettlin	1000 kg. Rmk.	15.—18.	
" — Gent	1016 kg. sh	26/—	
" — Dundee	" "	27/6	
" — Belfast	" "	45/—	
Puumaterjalid		Standard	
Tallinn — London	" sh	31/—	
" — Hull	" "	34/—	
" — Manchester	" "	40/—	
" — Grangemouth	" "	31/—	
" — Belfast	" "	45/—	
" — Dundee	" "	32/6	
" — Antwerpen	" "	33/—	
" — Gent	" "	32/6	
" — Rotterdam	" hfl.	13/—	
" — Amsterdam	" "	14/—	

Segakaup	
Tallinn — Stettlin	1000 kg. Rmk. 18.—
" — London	1016 kg. sh 17/—40/—
" — Stokholm	1000 kg. rkr. 10.—30.—
" — Stettlin	või, tünn Rmk. 1.50
" — London	" sh 2/6

Kartulid	
Tallinn —	1000 kg. Ekr. —

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		18 II 1933	20 II 1933	21 II 1933	22 II 1933	23 II 1933	25 II 1933
New-York	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.7050	3.70	3.7025	3.7025	3.7025	3.7025
1 dollar	M.	3.7550	3.75	3.7525	3.7525	3.7525	3.7525
	T.	—	—	—	—	—	—
London	O.	12.70	12.65	12.70	12.65	12.55	12.55
	M.	13.—	12.95	13.—	12.95	12.85	12.85
Berliin	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	87.95	88.—	88.05	87.90	88.10	88.10
100 s. riigim.	M.	89.95	90.—	90.05	89.90	90.10	90.10
	T.	—	—	—	—	—	—
Helsingi	O.	5.60	5.55	5.60	5.55	5.55	5.55
	M.	5.80	5.75	5.80	5.75	5.75	5.75
Stokholm	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	66.75	66.75	66.75	66.75	65.50	66.50
100 rootsi kr.	M.	69.25	69.25	69.25	69.25	69.—	69.—
	T.	—	—	—	—	—	—
Kopenh.	O.	56.25	56.25	56.25	56.—	55.75	55.75
	M.	58.75	58.75	58.75	58.50	58.25	58.25
Oslo	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	64.75	64.50	64.75	64.50	64.25	64.25
100 norra kr.	M.	67.25	67.—	67.25	67.—	66.25	66.75
	T.	—	—	—	—	—	—
Pariis	O.	14.60	14.60	14.60	14.60	14.60	14.60
	M.	14.90	14.90	14.90	14.90	14.90	14.90
Amsterd.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	149.50	149.25	149.50	149.75	149.75	149.75
100 flo-riini	M.	152.50	152.25	152.50	152.75	152.75	152.75
	T.	—	—	—	—	—	—
Riig	O.	71.70	71.70	71.70	71.70	71.70	71.70
	M.	72.15	72.15	72.15	72.15	72.15	72.15
Zürich	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	71.90	71.80	72.—	72.10	72.20	72.30
100 helv. fr.	M.	73.40	73.30	73.50	73.60	73.70	73.80
	T.	—	—	—	—	—	—
Brüssel	O.	51.95	51.90	51.95	51.95	52.05	52.05
	M.	53.35	53.30	53.35	53.35	53.45	53.45
Milano	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.95	18.95	18.95	18.90	18.95	18.95
100 liirat	M.	19.60	19.60	19.60	19.55	19.60	19.60
	T.	—	—	—	—	—	—
Praha	O.	11.—	11.—	11.—	11.—	11.—	11.—
	M.	11.35	11.5	11.35	11.35	11.35	11.55
Viin	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
100 austr. sh	M.	53.50	53.50	53.50	53.50	53.50	53.50
	T.	—	—	—	—	—	—
Budapest	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	65.—	65.—	65.—	65.—	65.—	65.—
Varssav	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	42.—	42.—	41.75	42.—	41.75	41.75
100 slotti	M.	43.50	43.50	43.25	43.50	43.25	43.25
	T.	—	—	—	—	—	—
Kaunas	O.	36.90	36.90	36.90	36.90	36.90	36.90
	M.	37.55	37.50	37.50	37.50	37.50	37.50
Moskva	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
100 rubla (tšekk)	M.	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75
	T.	—	—	—	—	—	—
Danzig	O.	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—
	M.	74.—	74.—	74.—	74.—	74.—	74.—